

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2001

Vyhlásené: 28. 4. 2001 Časová verzia predpisu účinná od: 1. 5.2001 do: 24.11.2003

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

153

ZÁKON

z 28. marca 2001

o prokuratúre

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

PRVÁ ČASŤ ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

§ 1

Predmet úpravy

(1) Tento zákon upravuje postavenie a pôsobnosť prokuratúry, postavenie a pôsobnosť generálneho prokurátora, pôsobnosť ostatných prokurátorov, organizáciu a riadenie prokuratúry.

(2) Postavenie prokurátorov, ich práva a povinnosti, vznik, zmenu a zánik služobného pomeru a nároky z toho vyplývajúce, zodpovednostné vzťahy, disciplinárne konanie a samosprávu prokurátorov upravuje osobitný zákon.¹⁾

§ 2

Postavenie prokuratúry

Prokuratúra je samostatná hierarchicky usporiadaná jednotná sústava štátnych orgánov na čele s generálnym prokurátorom, v ktorej pôsobia prokurátori vo vzťahoch podriadenosti a nadriadenosti.

Pôsobnosť prokuratúry

§ 3

(1) Prokuratúra chráni práva a zákonom chránené záujmy fyzických osôb, právnických osôb a štátu.

(2) Prokuratúra je v rozsahu svojej pôsobnosti povinná vo verejnom záujme vykonať opatrenia na predchádzanie porušeniu zákonnosti, na zistenie a odstránenie porušenia zákonnosti, na obnovu porušených práv a vyvodenie zodpovednosti za ich porušenie. Pri výkone svojej pôsobnosti je prokuratúra povinná využívať všetky zákonné prostriedky tak, aby sa bez akýchkoľvek vplyvov zabezpečila dôsledná, účinná a rýchla ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb a štátu.

§ 4

(1) Pôsobnosť prokuratúry vykonávajú prokurátori

- a) trestným stíhaním osôb podozrivých zo spáchania trestných činov a dozorom nad zachovávaním zákonnosti v prípravnom konaní,
- b) dozorom nad zachovávaním zákonnosti v miestach, kde sú držané osoby pozbavené osobnej slobody alebo osoby, ktorých osobná sloboda je obmedzená na základe rozhodnutia súdu alebo iného oprávneného štátneho orgánu,
- c) uplatňovaním svojich oprávnení v konaní pred súdmi,
- d) zastupovaním štátu v konaní pred súdmi, ak tak ustanovuje osobitný zákon,
- e) dozorom nad zachovávaním zákonnosti orgánmi verejnej správy v rozsahu ustanovenom týmto zákonom,
- f) podieľaním sa na príprave a realizácii preventívnych opatrení zameraných na predchádzanie porušovaniu zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov,
- g) podieľaním sa na odstraňovaní príčin a podmienok trestnej činnosti, na prevencii a na potláčaní kriminality,
- h) podieľaním sa na tvorbe právnych predpisov,
- i) plnením ďalších úloh, ak tak ustanovuje osobitný zákon alebo medzinárodná zmluva vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom.

(2) Prokurátor nedáva výkladové stanoviská k právnym predpisom iným orgánom ani iným právnickým osobám alebo fyzickým osobám.

§ 5

Prokurátor vykonáva svoje úlohy na základe zákona a prostriedkami ustanovenými zákonom. Pri plnení úloh je prokurátor povinný

- a) podľa najlepšieho vedomia a svedomia uplatňovať Ústavu Slovenskej republiky, ústavné zákony, zákony, medzinárodné zmluvy vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom a ostatné všeobecne záväzné právne predpisy,
- b) rešpektovať a chrániť ľudskú dôstojnosť, základné ľudské práva a slobody a vyvarovať sa akejkoľvek diskriminácie,
- c) chrániť verejný záujem,
- d) postupovať iniciatívne, spravodlivo, nestranne a bez prietahov.

§ 6

(1) Nadriadený prokurátor je oprávnený

- a) vydať podriadenému prokurátorovi pokyn, ako má postupovať v konaní a pri plnení úloh,
- b) vykonať úkony podriadeného prokurátora alebo rozhodnúť, že ich vykoná iný podriadený prokurátor.

(2) Pokyn vydaný podriadenému prokurátorovi musí mať písomnú formu. Podriadený prokurátor je povinný ho splniť, ak ďalej nie je ustanovené inak.

(3) V konaní pred súdom nie je podriadený prokurátor viazaný pokynom nadriadeného prokurátora, ak v priebehu konania nastane zmena v dôkaznej situácii.

(4) Podriadený prokurátor je povinný odmietnuť splnenie pokynu, ak by jeho splnením spáchal trestný čin, priestupok, iný správny delikt alebo disciplinárne previnenie; odmietnutie splnenia

pokynu je povinný písomne odôvodniť.

(5) Podriadený prokurátor môže odmietnuť splnenie pokynu, ak by jeho splnením bezprostredne a vážne ohrozil svoj život alebo zdravie alebo ak by jeho splnením bezprostredne a vážne ohrozil život alebo zdravie jemu blízkej osoby.²⁾

(6) Ak podriadený prokurátor predpokladá, že splnenie pokynu by mohlo mať za následok vznik škody, je povinný upozorniť na to nadriadeného prokurátora.

(7) Ak podriadený prokurátor považuje pokyn za rozporný s právnym predpisom alebo so svojim právnym názorom, môže písomne požiadať nadriadeného prokurátora, aby mu vec odňal. Žiadosť musí odôvodniť. Nadriadený prokurátor jeho žiadosti vyhovie a vybavením veci poverí iného prokurátora alebo ju vybaví sám.

DRUHÁ ČASŤ

POSTAVENIE A PÔSOBNOSŤ GENERÁLNEHO PROKURÁTORA

PRVÝ DIEL

POSTAVENIE GENERÁLNEHO PROKURÁTORA, VZNIK A ZÁNİK VÝKONU JEHO FUNKCIE

§ 7

(1) Generálny prokurátor má postavenie vedúceho ústredného štátneho orgánu.

(2) Generálneho prokurátora vymenúva a odvoláva prezident Slovenskej republiky na návrh Národnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „národná rada“). Funkčné obdobie generálneho prokurátora je sedem rokov; začína plynúť dňom vymenovania do funkcie generálneho prokurátora. Tá istá osoba môže byť vymenovaná za generálneho prokurátora najviac na dve po sebe nasledujúce obdobia.

(3) Za generálneho prokurátora môže byť vymenovaný len prokurátor, ktorý dosiahol vek najmenej 40 rokov a aspoň päť rokov vykonával justičnú prax, ak s vymenovaním súhlasí. Splnenie týchto podmienok overuje národná rada pred hlasovaním o návrhu na vymenovanie.

(4) Generálny prokurátor skladá do rúk prezidenta Slovenskej republiky tento sľub:

„Sľubujem na svoju česť a svedomie vernosť Slovenskej republike. Budem dodržiavať Ústavu Slovenskej republiky, ústavné zákony, zákony a medzinárodné zmluvy vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom a presadzovať a upevňovať zákonnosť.“

(5) Zložením sľubu sa generálny prokurátor ujíma výkonu funkcie. Odmietnutie zloženia sľubu alebo zloženie sľubu s výhradou má za následok neplatnosť vymenovania za generálneho prokurátora.

(6) Za justičnú prax podľa odseku 3 sa považuje prax prokurátora, sudcu alebo advokáta.

§ 8

(1) Výkon funkcie generálneho prokurátora sa končí uplynutím jeho funkčného obdobia. Pred uplynutím funkčného obdobia zaniká výkon funkcie generálneho prokurátora len

- a) vzdaním sa funkcie,
- b) odvolaním z funkcie,
- c) smrťou alebo vyhlásením za mŕtveho.

(2) Generálny prokurátor sa môže vzdať svojej funkcie písomným oznámením prezidentovi

Slovenskej republiky. Výkon funkcie generálneho prokurátora v takom prípade zaniká uplynutím kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom bolo oznámenie generálneho prokurátora o jeho vzdaní sa funkcie doručené prezidentovi Slovenskej republiky, ak nedôjde k inej dohode o dni zániku výkonu funkcie generálneho prokurátora medzi prezidentom Slovenskej republiky a generálnym prokurátorom.

(3) Národná rada navrhne prezidentovi Slovenskej republiky, aby generálneho prokurátora odvolal z funkcie, ak generálny prokurátor

- a) bol právoplatným rozhodnutím súdu pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo jeho spôsobilosť na právne úkony bola obmedzená,
- b) stratil štátne občianstvo Slovenskej republiky,
- c) bol právoplatným rozhodnutím súdu odsúdený za spáchanie trestného činu,
- d) stal sa členom politickej strany alebo politického hnutia,
- e) začal vykonávať funkciu alebo činnosť, ktorá je nezlučiteľná s výkonom funkcie prokurátora,
- f) nie je spôsobilý zo zdravotných dôvodov podľa lekárskeho posudku, rozhodnutia orgánu štátnej zdravotnej správy alebo orgánu sociálneho zabezpečenia vykonávať svoju funkciu po čas dlhší ako jeden rok,
- g) nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky.

(4) Generálny prokurátor je odvolaný z funkcie dňom nasledujúcim po dni, keď mu bolo doručené rozhodnutie prezidenta Slovenskej republiky o odvolaní z funkcie.

§ 9

(1) Ak generálny prokurátor

- a) nie je vymenovaný,
- b) je vymenovaný, ale ešte nezložil sľub,
- c) svoju funkciu po čas dlhší ako 30 kalendárnych dní nevykonáva alebo
- d) má pozastavený výkon svojej funkcie,

funkciu generálneho prokurátora v plnom rozsahu jeho práv a povinností vykonáva prvý námestník generálneho prokurátora. Inak prvý námestník generálneho prokurátora zastupuje generálneho prokurátora v rozsahu, ktorý určí generálny prokurátor.

(2) Za prvého námestníka generálneho prokurátora môže byť vymenovaný len prokurátor, ktorý dosiahol vek najmenej 40 rokov a je aspoň päť rokov prokurátorom, ak s vymenovaním súhlasí.

(3) Prvého námestníka generálneho prokurátora vymenúva a odvoláva generálny prokurátor.

(4) Generálny prokurátor vymenúva a odvoláva ďalších svojich námestníkov, vedúcich prokurátorov a ostatných prokurátorov.¹⁾

DRUHÝ DIEL PÔSOBNOSŤ GENERÁLNEHO PROKURÁTORA

§ 10

(1) Generálny prokurátor riadi a kontroluje činnosť všetkých prokuratúr vrátane vojenských prokuratúr. Na plnenie úloh vydáva služobné predpisy, príkazy a pokyny, ktoré sú záväzné pre všetkých prokurátorov, právnych čakatel'ov prokuratúry a ostatných zamestnancov.

(2) V záujme jednotného uplatňovania zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych

predpisov vydáva generálny prokurátor stanoviská, ktoré sú záväzné pre všetkých prokurátorov.

(3) Generálny prokurátor vydáva tiež právne a organizačné akty.³⁾

§ 11

(1) Generálny prokurátor podáva národnej rade raz za rok správu o činnosti prokuratúry, z ktorej vyplývajú jej poznatky o stave zákonnosti. Predsedovi národnej rady predkladá podnety na prijatie zákonov, ich zmeny a doplnenia.

(2) Generálny prokurátor môže podať národnej rade návrh na voľbu kandidátov za sudcov Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“).

(3) Účasť generálneho prokurátora na schôdzach národnej rady a jej výborov upravuje osobitný zákon.⁴⁾

§ 12

(1) Generálny prokurátor má právo zúčastniť sa s poradným hlasom na schôdzach vlády Slovenskej republiky.

(2) Generálny prokurátor predkladá vláde Slovenskej republiky podnety na prijatie zákonov, ich zmeny a doplnenia.

§ 13

(1) Generálny prokurátor je oprávnený podať ústavnému súdu

- a) návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov,
- b) návrh na začatie konania o výklad ústavných zákonov, ak je vec sporná,
- c) sťažnosť na neústavnosť alebo nezákonnosť volieb do národnej rady alebo do orgánu územnej samosprávy, alebo proti výsledku volieb,
- d) sťažnosť na neústavnosť alebo nezákonnosť voľby a odvolania prezidenta Slovenskej republiky,
- e) sťažnosť proti výsledku referenda alebo ľudového hlasovania o odvolaní prezidenta Slovenskej republiky,
- f) návrh na preskúmanie rozhodnutia o rozpustení alebo pozastavení činnosti politickej strany alebo politického hnutia.

(2) Pred rozhodnutím ústavného súdu vo veciach súladu právnych predpisov je generálny prokurátor povinný podať ústavnému súdu stanovisko k prerokúvanej veci, ak ho o stanovisko požiada predseda ústavného súdu.

(3) Pred rozhodnutím ústavného súdu vo veciach preskúmania rozhodnutia o rozpustení alebo pozastavení činnosti politickej strany alebo politického hnutia je generálny prokurátor povinný na základe vyžiadania predsedu ústavného súdu alebo predsedu senátu tohto súdu podať ústavnému súdu stanovisko k prerokúvanej veci.

§ 14

(1) Generálny prokurátor je oprávnený podávať Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) podnety na zaujatie stanoviska na zabezpečenie jednotného výkladu zákona.

(2) Generálny prokurátor je oprávnený podávať najvyššiemu súdu podľa osobitných zákonov a za podmienok ustanovených týmito zákonmi aj

- a) návrh na predĺženie väzby,
- b) sťažnosť pre porušenie zákona proti právoplatnému rozhodnutiu orgánov činných v trestnom konaní,
- c) mimoriadne dovolanie proti právoplatnému rozhodnutiu súdu vydanému v občianskom súdnom konaní,
- d) návrh na uznanie právoplatného cudzieho rozhodnutia vo veciach manželských, vo veciach určenia (zistenia alebo zapretia) otcovstva a vo veciach osvojenia dieťaťa,
- e) návrh na rozpustenie politickej strany alebo politického hnutia a návrh na pozastavenie činnosti politickej strany alebo politického hnutia.

(3) Generálny prokurátor sa môže zúčastniť na zasadnutí pléna najvyššieho súdu.

§ 15

(1) Za podmienok ustanovených osobitnými zákonmi generálny prokurátor

- a) môže podať na súd návrh na zapretie otcovstva po uplynutí lehoty ustanovenej na zapretie otcovstva jedného z rodičov, ak to vyžaduje záujem spoločnosti,
- b) zabezpečuje podklady na rozhodnutie prezidenta Slovenskej republiky v konaní o udelení milosti a úkony v tomto konaní podľa nariadenia prezidenta Slovenskej republiky,
- c) vymenúva a odvoláva jedného člena a jeho náhradníka do komisie, ktorá rozhoduje o ochrane ohrozeného svedka, chráneného svedka a ich blízkych osôb.

(2) Ďalšie oprávnenia a povinnosti generálneho prokurátora ustanovujú osobitné zákony a medzinárodné zmluvy vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom.

§ 16

Generálny prokurátor vykonáva osobne pôsobnosť uvedenú v § 11 a 12 a § 13 ods. 1; týmto nie je dotknuté ustanovenie § 9 ods. 1. V ostatných prípadoch môže poveriť prokurátora, aby konal v jeho mene.

TRETIA ČASŤ PÔSOBNOSŤ PROKURÁTOROV

PRVÝ DIEL PÔSOBNOSŤ PROKURÁTORA V TRESTNOM KONANÍ

§ 17

(1) Prokurátor vykonáva svoju pôsobnosť v trestnom konaní v rozsahu ustanovenom osobitnými zákonmi.⁵⁾

(2) Prokurátor najmä

- a) vykonáva dozor nad zachovávaním zákonnosti v prípravnom konaní,
- b) podáva obžalobu,
- c) dbá na zabezpečenie práv poškodeného v rozsahu ustanovenom osobitnými zákonmi.⁶⁾

(3) Práva a povinnosti prokurátora v konaní pred súdom upravuje osobitný zákon.⁷⁾

DRUHÝ DIEL

DOZOR PROKURÁTORA NAD ZACHOVÁVANÍM ZÁKONNOSTI V MIESTACH, KDE SÚ DRŽANÉ

**OSOBY POZBAVENÉ OSOBNEJ SLOBODY ALEBO OSOBY, KTORÝCH OSOBNÁ SLOBODA JE
OBMEDZENÁ****§ 18**

(1) Prokurátor dozerá na to, aby v miestach, kde sa vykonáva väzba, trest odňatia slobody, disciplinárne tresty vojakov, ochranné liečenie, ochranná výchova, ústavné liečenie alebo ústavná výchova na základe rozhodnutia súdu, ako aj v celách policajného zaistenia, boli držané osoby len na základe rozhodnutia súdu alebo iného oprávneného štátneho orgánu o pozbavení alebo obmedzení osobnej slobody a aby sa v týchto miestach dodržiavali zákony a ostatné všeobecne záväzné právne predpisy.

(2) Prokurátor je povinný

- a) vykonávať previerky zachovávanía zákonnosti v miestach uvedených v odseku 1,
- b) písomným príkazom ihneď prepustiť na slobodu osobu držanú v mieste uvedenom v odseku 1 nezákonne bez rozhodnutia alebo v rozpore s rozhodnutím súdu alebo iného oprávneného štátneho orgánu,
- c) písomným príkazom zrušiť alebo pozastaviť vykonávanie rozhodnutia, príkazu alebo opatrenia orgánov vykonávajúcich správu miest uvedených v odseku 1 alebo ich nadriadeného orgánu, ak sú v rozpore so zákonom alebo s iným všeobecne záväzným právnym predpisom,
- d) dozerať, aby sťažnosti a oznámenia osôb držaných v miestach uvedených v odseku 1 sa bez meškania odoslali tým orgánom alebo činiteľom, ktorým sú adresované.

(3) Príkaz prokurátora vydaný podľa odseku 2 písm. b) alebo c) musí obsahovať

- a) označenie a služobné zaradenie prokurátora, ktorý príkaz vydáva,
- b) deň a miesto vydania príkazu,
- c) výslovné označenie „príkaz prokurátora“,
- d) označenie orgánu vykonávajúceho správu miesta uvedeného v odseku 1, ktorému je príkaz určený,
- e) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a miesto narodenia osoby držanej v mieste uvedenom v odseku 1, ktorej sa príkaz týka,
- f) výrok príkazu s uvedením zákonného ustanovenia, na základe ktorého sa príkaz vydáva,
- g) rozhodnutie, proti ktorému príkaz smeruje alebo ktoré bolo porušené,
- h) odôvodnenie príkazu,
- i) meno, priezvisko, podpis prokurátora a odtlačok úradnej pečiatky so štátnym znakom.⁸⁾

(4) Prokurátor doručí príkaz, ktorý vydal, orgánu vykonávajúcemu správu miesta uvedeného v odseku 1 a osobe, ktorej sa príkaz týka; v prípade jej prepustenia na slobodu doručí príkaz aj súdu alebo inému štátnemu orgánu, ak vo veci rozhodol. Ak hrozí nebezpečenstvo z omeškania, vydá prokurátor príkaz ústne a jeho písomné vyhotovenie doručí orgánu vykonávajúcemu správu miesta uvedeného v odseku 1 do 24 hodín.

(5) Pri vykonávaní dozoru je prokurátor oprávnený

- a) navštevovať miesta uvedené v odseku 1 v ktoromkoľvek čase, pričom má voľný prístup do všetkých ich priestorov,
- b) nazerať do dokladov súvisiacich s pozbavením alebo obmedzením osobnej slobody,
- c) hovoriť s osobami držanými v miestach uvedených v odseku 1 bez prítomnosti iných osôb,
- d) preverovať, či rozhodnutia a opatrenia orgánov vykonávajúcich správu miest uvedených

v odseku 1 zodpovedajú zákonom a ostatným všeobecne záväzným právnym predpisom,

e) žiadať od zamestnancov orgánov vykonávajúcich správu miest uvedených v odseku 1 potrebné vysvetlenia, predloženie spisov a rozhodnutí týkajúcich sa pozbavenia alebo obmedzenia osobnej slobody osôb držaných v mieste, ktorého správu tieto orgány vykonávajú.

(6) Zamestnanci orgánov vykonávajúcich správu miest uvedených v odseku 1 sú povinní vykonať príkazy prokurátora, umožniť mu plnenie jeho povinností a uplatnenie jeho oprávnení.

(7) Ustanoveniami odsekov 1 až 6 nie sú dotknuté ustanovenia osobitných zákonov.⁹⁾

TRETÍ DIEĽ PÔSOBNOSŤ PROKURÁTORA V OBČIANSKOM SÚDNOM KONANÍ

§ 19

(1) Prokurátor vykonáva svoju pôsobnosť v občianskom súdnom konaní v rozsahu ustanovenom osobitnými zákonmi.¹⁰⁾

(2) Ak tak ustanovuje osobitný zákon, prokurátor je oprávnený

- a) podať návrh na začatie občianskeho súdneho konania,
- b) vstúpiť do už začatého občianskeho súdneho konania,
- c) zastupovať štát v konaní pred súdom,
- d) podať opravný prostriedok proti rozhodnutiu súdu v občianskom súdnom konaní.

(3) Práva a povinnosti prokurátora v konaní pred súdom upravuje osobitný zákon.¹¹⁾

ŠTVRTÝ DIEĽ DOZOR PROKURÁTORA NAD ZACHOVÁVANÍM ZÁKONNOSTI ORGÁNMI VEREJNEJ SPRÁVY

Prvý oddiel Rozsah pôsobnosti prokurátora

§ 20

(1) Prokurátor vykonáva dozor nad dodržiavaním zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov orgánmi verejnej správy v rozsahu ustanovenom týmto zákonom.

(2) Orgánmi verejnej správy sa na účely tohto zákona rozumejú

- a) orgány štátnej správy,
- b) orgány územnej samosprávy,
- c) štátne orgány a iné právnické osoby, ktoré osobitný zákon splnomocňuje na vydanie všeobecne záväzného právneho predpisu,¹²⁾
- d) právnické osoby, ktorým osobitný zákon zveril rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb v oblasti verejnej správy; dozor nad činnosťou orgánov záujmovej samosprávy prokurátor nevykonáva, ak osobitný zákon neustanovuje inak.

(3) Pri výkone dozoru nad dodržiavaním zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov orgánmi verejnej správy prokurátor dbá na to, aby svoje zákonné povinnosti aktívne plnili predovšetkým kontrolné orgány.

(4) Prokurátor vojenskej prokuratúry vykonáva dozor nad dodržiavaním zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov v ozbrojených silách.

§ 21

(1) Prokurátor vykonáva dozor nad dodržiavaním zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov orgánmi verejnej správy

a) preskúmaním zákonnosti

1. všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných orgánmi verejnej správy,
2. smerníc, uznesení, úprav, opatrení a iných právnych aktov vydaných na zabezpečenie plnenia úloh v oblasti verejnej správy (ďalej len „opatrenie“),
3. rozhodnutí vydaných v jednotlivých veciach¹³⁾ v oblasti verejnej správy (ďalej len „rozhodnutie“),
4. postupu orgánov verejnej správy pri vydávaní opatrení a rozhodnutí,

b) vykonávaním previerok zachovávanía zákonnosti,

c) uplatňovaním poradného hlasu na zasadnutiach orgánov verejnej správy.

(2) Právnymi prostriedkami, ktorými prokurátor vykonáva dozor nad dodržiavaním zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov orgánmi verejnej správy, sú:

a) protest prokurátora,

b) upozornenie prokurátora,

c) návrh na začatie konania pred súdom podľa osobitného zákona.¹⁴⁾

(3) Právnym prostriedkom dozoru nad dodržiavaním zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov orgánmi verejnej správy je aj návrh generálneho prokurátora na začatie konania pred ústavným súdom o súlade právnych predpisov.¹⁵⁾

Druhý oddiel**Protest prokurátora****Základné ustanovenia o proteste prokurátora****§ 22**

(1) Prokurátor je oprávnený podať protest proti

a) všeobecne záväznému právnomu predpisu vydanému orgánom verejnej správy, a to

1. vyhláske, výnosu a opatreniu ústredného orgánu štátnej správy, štátneho orgánu alebo inej právnickej osoby, ktorú osobitný zákon splnomocnil na vydanie všeobecne záväzného právneho predpisu,
2. všeobecne záväznému nariadeniu územnej samosprávy,
3. všeobecne záväznému právnomu predpisu orgánu miestnej štátnej správy,

b) opatreniu,

c) rozhodnutiu,

ktorými bol porušený zákon alebo iný všeobecne záväzný právny predpis.

(2) Protest prokurátora obsahuje

a) označenie prokurátora, ktorý protest podáva,

b) označenie orgánu verejnej správy, ktorému je protest adresovaný,

c) výslovné označenie „protest prokurátora“,

- d) označenie všeobecne záväzného právneho predpisu, opatrenia alebo rozhodnutia, proti ktorému sa protest podáva,
- e) označenie orgánu verejnej správy, ktorý vydal všeobecne záväzný právny predpis, opatrenie alebo rozhodnutie, proti ktorému protest smeruje,
- f) označenie ustanovení všeobecne záväzného právneho predpisu alebo opatrenia, proti ktorému protest smeruje; ak ide o protest proti rozhodnutiu, stručný obsah výroku rozhodnutia,
- g) odôvodnenie,
- h) presné označenie ustanovení zákona alebo iného všeobecne záväzného právneho predpisu, ktorý bol vydaným všeobecne záväzným právnym predpisom, opatrením alebo rozhodnutím porušený,
- i) návrh na zrušenie nezákonného všeobecne záväzného právneho predpisu, opatrenia alebo rozhodnutia, prípadne návrh na jeho nahradenie novým všeobecne záväzným právnym predpisom, opatrením alebo rozhodnutím, ktoré bude v súlade so zákonom a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi,
- j) dátum a miesto vypracovania protestu,
- k) meno, priezvisko, podpis prokurátora a odtlačok úradnej pečiatky so štátnym znakom.⁹⁾

(3) Prokurátor môže podaný protest vziať späť.

(4) Proti rozhodnutiu o proteste prokurátora môže prokurátor podať nový protest.

§ 23

Orgán verejnej správy, ktorý vybavuje protest prokurátora, je povinný umožniť prokurátorovi účasť na prejednaní protestu, ak o to prokurátor požiada.

§ 24

(1) Konanie o proteste prokurátora je osobitné konanie, v ktorom sa rozhoduje, či všeobecne záväzným právnym predpisom vydaným orgánom verejnej správy, opatrením alebo rozhodnutím bol porušený zákon alebo iný všeobecne záväzný právny predpis.

(2) Ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie o proteste prokurátora sa primerane vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní.¹⁶⁾

§ 25

Protest prokurátora proti všeobecne záväznému právnemu predpisu

(1) Protest proti všeobecne záväznému právnemu predpisu podáva prokurátor orgánu verejnej správy, ktorý všeobecne záväzný právny predpis vydal.

(2) Orgán verejnej správy je povinný o proteste rozhodnúť do 30 dní od doručenia protestu.

(3) Ak orgán verejnej správy protestu prokurátora vyhovie, je povinný bez zbytočného odkladu, najneskôr do 90 dní od doručenia protestu prokurátora, nezákonný všeobecne záväzný právny predpis zrušiť, prípadne nahradiť všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý bude v súlade so zákonom a s ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi.

(4) Ak orgán verejnej správy protestu prokurátora nevyhovie alebo mu vyhovie iba čiastočne, alebo v ustanovenej lehote vôbec o proteste nerozhodne, môže generálny prokurátor podať ústavnému súdu návrh na začatie konania o súlade právných predpisov.¹⁵⁾

(5) Návrh na začatie konania pred ústavným súdom o súlade právnych predpisov¹⁵⁾ môže generálny prokurátor podať aj vtedy, ak proti všeobecne záväznému právnemu predpisu vydanému orgánom verejnej správy nebol podaný protest prokurátora.

§ 26

Protest prokurátora proti opatreniu

(1) Protest proti opatreniu podáva prokurátor orgánu verejnej správy, ktorý nezákonné opatrenie vydal.

(2) Ak orgán verejnej správy protestu prokurátora vyhovie, je povinný do 30 dní od doručenia protestu podľa návrhu prokurátora uvedeného v proteste toto opatrenie zrušiť alebo nahradiť opatrením, ktoré bude v súlade so zákonom a s ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi.

(3) Ak orgán verejnej správy protestu prokurátora nevyhovie alebo mu vyhovie iba čiastočne, je povinný do 30 dní od doručenia protestu predložiť protest spolu so spisovým materiálom na rozhodnutie svojmu bezprostredne nadriadenému orgánu alebo dozerajúcemu orgánu určenému osobitným predpisom;¹⁷⁾ ústredný orgán štátnej správy predloží protest prokurátora na rozhodnutie vláde Slovenskej republiky.

(4) Ak orgán verejnej správy v ustanovenej lehote protestu prokurátora nevyhovie ani v tejto lehote protest nepredloží na rozhodnutie orgánu uvedenému v odseku 3, prokurátor môže podať protest orgánu uvedenému v odseku 3.

(5) Orgán uvedený v odseku 3 je povinný o proteste prokurátora rozhodnúť do 30 dní od predloženia protestu na rozhodnutie orgánom verejnej správy (odsek 3) alebo do 30 dní od podania protestu prokurátorom (odsek 4).

(6) Ak orgán uvedený v odseku 3 protestu prokurátora vyhovie, nezákonné opatrenie zmení alebo zruší. Ak opatrenie zruší a vráti vec na ďalšie konanie orgánu verejnej správy, ktorý nezákonné opatrenie vydal, je tento orgán pri vydaní nového opatrenia viazaný právnym názorom vysloveným v rozhodnutí o proteste prokurátora. Orgán verejnej správy, ktorého nezákonné opatrenie bolo zmenené alebo zrušené, je povinný bez zbytočného odkladu, najneskôr do 30 dní od zmeny alebo zrušenia nezákonného opatrenia, obnoviť porušené práva; ak obnova porušeného práva nie je možná, je povinný urobiť v rovnakej lehote inú primeranú nápravu.

(7) Ak obec (mestská časť, mesto) nezruší na základe protestu prokurátora uznesenie obecného zastupiteľstva (miestneho zastupiteľstva, mestského zastupiteľstva), môže prokurátor podať na súd návrh podľa osobitného zákona¹⁸⁾ na zrušenie tohto uznesenia.

(8) Rozhodnutie o proteste doručí orgán, ktorý o proteste rozhodoval, prokurátorovi. Ak o proteste rozhodoval orgán uvedený v odseku 3, doručí rozhodnutie aj orgánu, ktorý vydal opatrenie, proti ktorému bol podaný protest.

(9) Proti rozhodnutiu o proteste prokurátora sa nemožno odvolať ani podať rozklad.

(10) Účinnosť opatrenia, proti ktorému bol podaný protest prokurátora, sa pozastavuje uplynutím lehoty ustanovenej na vybavenie protestu (odsek 2); podľa takého opatrenia nemožno postupovať až do rozhodnutia o proteste prokurátora orgánom uvedeným v odseku 3.

§ 27**Protest prokurátora proti rozhodnutiu**

(1) Na protest prokurátora proti rozhodnutiu sa vzťahujú ustanovenia § 26 s týmito odchýlkami:

- a) orgán verejnej správy, ktorý nemá svoj bezprostredne nadriadený orgán ani dozerajúci orgán, predloží protest prokurátora spolu so spisovým materiálom na rozhodnutie orgánu oprávnenému na rozhodovanie o opravnom prostriedku v poslednom stupni, ak nevyhovie protestu prokurátora v ustanovenej lehote (§ 26 ods. 2) sám alebo ak mu vyhovie iba čiastočne; ústredný orgán štátnej správy predloží v takom prípade protest prokurátora na rozhodnutie svojmu vedúcemu, ktorý rozhodne na základe ním ustanovenej komisie,
- b) rozhodnutie o proteste prokurátora doručí orgán, ktorý rozhodoval o proteste, prokurátorovi a účastníkom konania; ak o proteste prokurátora rozhodoval bezprostredne nadriadený orgán, dozerajúci orgán alebo orgán uvedený v písmene a), doručí rozhodnutie o proteste prokurátora aj orgánu verejnej správy, ktorý vydal rozhodnutie, proti ktorému bol podaný protest,
- c) proti rozhodnutiu o proteste prokurátora sa môžu účastníci konania odvolať alebo podať rozklad; na konanie o odvolaní alebo rozklade proti rozhodnutiu o proteste prokurátora sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní,¹⁶⁾
- d) vykonateľnosť rozhodnutia, proti ktorému bol podaný protest, sa neodkladá uplynutím lehoty ustanovenej na vybavenie protestu; ak však bol protest podaný aj proti nariadeniu alebo uskutočňovaniu výkonu rozhodnutia, ďalší výkon rozhodnutia sa podaním protestu odkladá až do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o proteste,
- e) protest proti rozhodnutiu môže prokurátor podať do troch rokov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia; ak ide o rozhodnutie, proti ktorému nemožno podať riadny opravný prostriedok, do troch rokov od jeho vydania.

(2) Ak bezprostredne nadriadený orgán, dozerajúci orgán alebo orgán uvedený v odseku 1 písm.

- a) nevyhovie protestu prokurátora, môže prokurátor podať na súd žalobu na preskúmanie zákonnosti tohto rozhodnutia, ak tak ustanovuje osobitný zákon.¹⁹⁾

(3) Ak bezprostredne nadriadený orgán, dozerajúci orgán alebo orgán uvedený v odseku 1 písm.

- a) nerozhodne o proteste prokurátora v lehote ustanovenej v § 26 ods. 5, na účely osobitného zákona²⁰⁾ sa má za to, že protestu nevyhoviel. Uvedená právna domnienka má tie isté účinky ako nadobudnutie právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy, ktorým nebolo vyhovené protestu prokurátora.

Tretí oddiel**Upozornenie prokurátora****§ 28**

(1) Prokurátor je oprávnený podať orgánu verejnej správy upozornenie na účel odstránenia porušovania zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov, ku ktorému došlo v postupe orgánu verejnej správy pri vydávaní opatrenia alebo rozhodnutia alebo jeho nečinnosťou.

(2) Upozornenie prokurátora obsahuje

- a) označenie prokurátora, ktorý upozornenie podáva,
- b) označenie orgánu verejnej správy, ktorému je upozornenie adresované,
- c) výslovné označenie „upozornenie prokurátora“,
- d) presné označenie ustanovení zákona alebo iného všeobecne záväzného právneho predpisu,

ktorý bol postupom alebo nečinnosťou orgánu verejnej správy porušený alebo ktorého zachovávanie je ohrozované,

- e) skutkové odôvodnenie,
- f) právny rozbor príčin a dosahu porušovania zákonov alebo ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov,
- g) návrh opatrení na odstránenie porušenia zákonnosti,
- h) dátum a miesto vypracovania upozornenia,
- i) meno, priezvisko, podpis prokurátora a odtlačok úradnej pečiatky so štátnym znakom.⁸⁾

§ 29

(1) Prokurátor podáva upozornenie spravidla orgánu, proti ktorého postupu alebo nečinnosti upozornenie smeruje. Upozornenie však môže podať aj bezprostredne nadriadenému orgánu alebo dozerajúcemu orgánu, ktorý je oprávnený vykonať nápravu vo veci. Ak porušenie zákonov alebo iných všeobecne záväzných právnych predpisov spočíva v nečinnosti orgánu verejnej správy, prokurátor vždy zašle upozornenie na vedomie aj jeho bezprostredne nadriadenému orgánu alebo dozerajúcemu orgánu.

(2) Orgán verejnej správy je povinný vybaviť upozornenie prokurátora a odstrániť protiprávny stav bez zbytočného odkladu, najneskôr však do 30 dní od doručenia upozornenia prokurátora, alebo v tej istej lehote odstúpiť upozornenie prokurátora na vybavenie svojmu bezprostredne nadriadenému orgánu alebo dozerajúcemu orgánu. O prijatých opatreniach je povinný informovať v rovnakej lehote prokurátora.

(3) Bezprostredne nadriadený orgán a dozerajúci orgán je povinný vybaviť upozornenie prokurátora do 30 dní od doručenia upozornenia prokurátora orgánom verejnej správy alebo prokurátorom. V tej istej lehote je povinný informovať prokurátora o prijatých opatreniach.

(4) Orgán verejnej správy, ktorý vybavuje upozornenie prokurátora, je povinný umožniť prokurátorovi účasť na prejednaní upozornenia, ak o to prokurátor požiada.

Štvrtý oddiel

Previerky zachovávania zákonnosti

§ 30

(1) Prokurátor je oprávnený vykonávať v orgánoch verejnej správy previerky dodržiavania zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov v skončených veciach (ďalej len „previerka“). Prokurátor môže previerku vykonať spoločne aj s iným štátnym orgánom, najmä s kontrolnými orgánmi a inšpekčnými orgánmi, ak na zistenie, či bola porušená zákonnosť, sú potrebné osobitné odborné znalosti z inej oblasti ako právnej.

(2) Prokurátor je pri vykonávaní previerky oprávnený

- a) vstupovať do objektov orgánov verejnej správy,
- b) vyžadovať od orgánu verejnej správy, aby mu poskytol potrebné spisy a doklady, ako aj vysvetlenie k veci, ktorá je predmetom previerky.

(3) Orgán verejnej správy je povinný vytvoriť prokurátorovi primerané podmienky na vykonanie previerky a poskytnúť mu potrebnú súčinnosť tak, aby mohol riadne vykonať previerku.

(4) Prokurátor je pri vykonávaní previerky povinný

- a) oznámiť orgánu verejnej správy najneskôr pri začatí previerky predmet a účel previerky,

- b) vydať orgánu verejnej správy potvrdenie o prevzatí spisov na preskúmanie,
- c) zabezpečiť riadnu ochranu spisov prevzatých na preskúmanie pred ich stratou, zničením, poškodením a zneužitím,
- d) vrátiť bez zbytočného odkladu spisy orgánu verejnej správy, ak ich už nepotrebuje,
- e) vyhotoví protokol o vykonaní previerky,
- f) prerokovať obsah protokolu o vykonaní previerky s vedúcim orgánu verejnej správy a oboznámiť ho o návrhoch opatrení, ktoré na základe previerky mieni vykonať; o prerokovaní obsahu protokolu vyhotoví zápisnicu,
- g) odovzdať jedno vyhotovenie protokolu o vykonaní previerky a jeho súčastí orgánu verejnej správy.

(5) Orgán verejnej správy je oprávnený počas previerky, najneskôr však do 14 dní od doručenia zápisnice o prerokovaní obsahu protokolu o vykonaní previerky, podať písomné námietky proti pravdivosti a preukázateľnosti zistení prokurátora. Prokurátor opodstatnenosť námietok preverí a výsledok písomne oznámi orgánu verejnej správy. Námietky orgánu verejnej správy proti zisteniam prokurátora a oznámenie prokurátora o výsledku preverenia námietok sú súčasťou protokolu o vykonaní previerky.

(6) Protokol o vykonaní previerky obsahuje

- a) označenie prokurátora, ktorý previerku vykonal,
- b) označenie orgánu verejnej správy, v ktorom prokurátor vykonal previerku,
- c) predmet a účel previerky,
- d) miesto a čas vykonania previerky,
- e) označenie preverovaného obdobia,
- f) opis zistených skutočností a presné označenie ustanovení zákona alebo iného všeobecne záväzného právneho predpisu, ktorý bol porušený,
- g) dátum a miesto vypracovania protokolu,
- h) meno, priezvisko, podpis prokurátora a odtlačok úradnej pečiatky so štátnym znakom,⁸⁾
- i) prílohy.

ŠTVRTÁ ČASŤ

RYBAVOVANIE PODNETOV A SÚČINNOSŤ PRI PLNENÍ ÚLOH PROKURATÚRY

PRVÝ DIEL

RYBAVOVANIE PODNETOV

§ 31

(1) Prokurátor preskúmava zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, prokurátorov, vyšetrovateľov, policajných orgánov a súdov v rozsahu vymedzenom zákonom aj na základe podnetu, pričom je oprávnený vykonať opatrenia na odstránenie zistených porušení, ak na ich vykonanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány.

(2) Podnetom sa rozumie písomná alebo ústna žiadosť, návrh alebo iné podanie fyzickej osoby alebo právnickej osoby (ďalej len „podávateľ podnetu“), ktoré smeruje k tomu, aby prokurátor vykonal opatrenia v rozsahu svojej pôsobnosti, najmä aby podal návrh na začatie konania pred súdom alebo opravný prostriedok, aby vstúpil do už začatého konania alebo vykonal iné opatrenia na odstránenie porušenia zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov, na ktorých vykonanie je podľa zákona oprávnený.

(3) Podnetom na účely tohto zákona nie je podanie, na ktorého vybavenie sa vzťahuje osobitný zákon.²¹⁾

(4) Na doručovanie pri vybavovaní podnetov sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní.²²⁾

§ 32

(1) Podnet možno podať na ktorejkoľvek prokuratúre. Vedúci služobného úradu prokurátora²³⁾ je povinný zabezpečiť prijímanie podnetov v úradných hodinách.

(2) Prijatie písomného podnetu prokurátor potvrdí. Ak písomne podaný podnet nebol podaný osobne, doručenie podnetu potvrdí prokurátor podávateľovi podnetu najneskôr do 10 dní od jeho doručenia. Ústne podaný podnet spíše do zápisnice; na žiadosť podávateľa podnetu mu poskytne odpis zápisnice.

(3) Ak na vybavenie podnetu je príslušný iný prokurátor alebo iný orgán, prokurátor, ktorý prijal podnet, bez zbytočného odkladu, najneskôr do 10 dní od doručenia podnetu, postúpi podnet na vybavenie príslušnému orgánu alebo príslušnému prokurátorovi. Túto skutočnosť súčasne písomne oznámi podávateľovi podnetu.

§ 33

(1) Prokurátor je povinný vybaviť podnet do dvoch mesiacov od jeho podania. V odôvodnených prípadoch rozhodne o predĺžení tejto lehoty bezprostredne nadriadený prokurátor (§ 53 ods. 1).

(2) Prokurátor upovedomí podávateľa podnetu v lehote ustanovenej v odseku 1 o spôsobe vybavenia podnetu. V rovnakej lehote upovedomí podávateľa podnetu o predĺžení lehoty na jeho vybavenie.

§ 34

(1) Podávateľ podnetu môže žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor (§ 54 ods. 2).

(2) Ďalší opakovaný podnet v tej istej veci vybaví nadriadený prokurátor uvedený v odseku 1 len vtedy, ak obsahuje nové skutočnosti. Ďalším opakovaným podnetom sa rozumie v poradí tretí a ďalší podnet, v ktorom podávateľ podnetu prejavuje nespokojnosť s vybavením svojich predchádzajúcich podnetov v tej istej veci.

(3) Ak v tej istej veci, v ktorej už bol vybavený podnet iného podávateľa podnetu, podá podnet ďalší podávateľ podnetu bez uvedenia nových skutočností, vec netreba prešetrovať; podávateľ podnetu sa upovedomí o výsledku vybavenia pôvodného podnetu.

§ 35

(1) Pri vybavovaní podnetu je prokurátor povinný prešetriť všetky okolnosti rozhodné na posúdenie, či došlo k porušeniu zákona alebo iného všeobecne záväzného právneho predpisu, či sú splnené podmienky na podanie návrhu na začatie konania pred súdom alebo na podanie opravného prostriedku, či môže vstúpiť do už začatého konania pred súdom alebo vykonať iné opatrenia, na ktorých vykonanie je podľa zákona oprávnený.

(2) Prokurátor posudzuje podnet podľa obsahu, pričom prihliada na všetky skutočnosti, ktoré počas prešetrovania vyšli najavo.

(3) Ak prokurátor zistí, že podnet je dôvodný, vykoná opatrenia na odstránenie porušenia zákona a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov podľa tohto zákona alebo podľa osobitných predpisov.

§ 36

(1) Prokurátor môže požiadať podávateľa podnetu o podanie vysvetlenia alebo o predloženie písomnosti potrebnej na vybavenie podnetu, ak ju má podávateľ podnetu vo svojej dispozícii.

(2) Ak podávateľ podnetu žiadosti prokurátora o podanie vysvetlenia alebo o predloženie písomnosti potrebnej na vybavenie podnetu nevyhoví a bez takého vysvetlenia alebo písomnosti nemožno vo vybavovaní veci pokračovať, prokurátor konanie o podnete skončí bez vybavenia podnetu, o čom podávateľa podnetu písomne vyrozumie.

(3) Prokurátor je oprávnený požadovať vysvetlenie a predloženie písomnosti aj od fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorá nie je podávateľom podnetu, ak bez takého vysvetlenia alebo písomnosti podnet nemožno vybaviť. Vysvetlenie môže odoprieť fyzická osoba, ktorá by jeho podaním porušila štátom uznanú alebo uloženú povinnosť mlčanlivosti, ak tejto povinnosti nebola zbavená podľa zákona, a osoba, ktorá by podaním vysvetlenia porušila spovedné tajomstvo. Vysvetlenie môže odoprieť aj fyzická osoba, ak by jeho podaním vystavila seba alebo blízku osobu²⁾ nebezpečenstvu trestného stíhania.

(4) Osobu uvedenú v odseku 3 musí prokurátor predvolať písomne; iba v naliehavých prípadoch môže prokurátor predvolanie uskutočniť telefonicky alebo podobným účinným spôsobom. Písomné predvolanie musí byť predvolávanej osobe doručené do vlastných rúk najmenej tri dni pred vykonaním úkonu. Ak sa fyzická osoba, ktorej bolo doručené písomné predvolanie, bez ospravedlnenia alebo bez závažného dôvodu k prokurátorovi opätovne nedostaví, môže ju prokurátor dať predviesť, ak ju na možnosť predvedenia upozornil v písomnom predvolaní. O predvedenie prokurátor požiada príslušný útvar Policajného zboru. Trovy predvedenia uhradí predvedený. Ak to pomery predvedeného nedovoľujú, trovy predvedenia znáša štát.

(5) Prokuratúra uhradí preukázané cestovné výdavky, ušlý zárobok a v prípade predchádzajúceho súhlasu prokurátora aj iné hotové výdavky osobe uvedenej v odseku 3, ak ich uplatní do troch dní odo dňa, keď sa k prokurátorovi dostavila. Takýto nárok nemá ten, kto sa k prokurátorovi dostavil vo vlastnom záujme alebo bol predvedený pre svoje protiprávne konanie.

(6) Na cestovné výdavky podľa odseku 5 sa vzťahuje osobitný zákon.²⁴⁾

DRUHÝ DIEL SÚČINNOSŤ PRI PLNENÍ ÚLOH PROKURATÚRY

§ 37

(1) Orgány verejnej správy, právnické osoby a fyzické osoby poskytujú prokurátorovi súčinnosť nevyhnutnú na plnenie úloh, ktoré mu ukladá zákon; najmä mu podávajú vysvetlenia, v skončených veciach mu požičujú spisy a doklady, v neskončených veciach mu umožňujú nahliadnuť do spisov, a to v rozsahu primeranom naliehavosti verejného záujmu na ochrane tých práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb a štátu, ktoré sú predmetom konkrétneho konania.

(2) Na plnenie úloh ustanovených zákonom pomáhajú prokurátorovi aj súdy tým, že mu požičujú spisy, doklady a iné listiny.

(3) Prokurátorom poskytujú súčinnosť pri plnení úloh aj notári a súdni exekútori v rozsahu

vymedzenom osobitnými zákonmi.²⁵⁾

(4) Ustanovenia odsekov 1 a 3 sa nevzťahujú na veci operačnej a mobilizačnej povahy.

PIATA ČASŤ ORGANIZÁCIA A RIADENIE PROKURATÚRY

§ 38 Sústava prokuratúry

(1) Prokuratúru tvoria tieto štátne orgány:

- a) Generálna prokuratúra Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“),
- b) krajské prokuratúry,
- c) vyššia vojenská prokuratúra,
- d) okresné prokuratúry,
- e) vojenské obvodné prokuratúry.

(2) Za brannej pohotovosti štátu pôsobia ako vojenské prokuratúry aj poľné prokuratúry. Ich postavenie a pôsobnosť ustanoví osobitný predpis.

(3) Vyššia vojenská prokuratúra má postavenie krajskej prokuratúry, vojenská obvodná prokuratúra má postavenie okresnej prokuratúry.

(4) Činnosť vojenských prokuratúr a vojenskej súčasti generálnej prokuratúry hmotne zabezpečuje Ministerstvo obrany Slovenskej republiky. Vojenská súčasť generálnej prokuratúry má na účely osobitného zákona²⁶⁾ postavenie vojenskej prokuratúry.

§ 39 Sídla prokuratúr a ich územná pôsobnosť

(1) Sídлом generálnej prokuratúry je Bratislava.

(2) Sídla a územné obvody ostatných prokuratúr sa zhodujú so sídlami a územnými obvodmi príslušných súdov.²⁷⁾

(3) Generálny prokurátor môže zriadiť pobočku okresnej prokuratúry alebo krajskej prokuratúry v rámci jej územného obvodu aj mimo jej sídla určeného podľa odseku 2.

(4) Generálny prokurátor môže určiť sídlo okresnej prokuratúry v Bratislave v inej mestskej časti na území mesta; jej územný obvod sa tým nezmení.

Generálna prokuratúra

§ 40

(1) Generálna prokuratúra je ústredný štátny orgán a najvyšší orgán prokuratúry nadriadený ostatným orgánom prokuratúry.

(2) Generálna prokuratúra

- a) zabezpečuje plnenie úloh patriacich do pôsobnosti generálneho prokurátora,
- b) riadi, organizuje a kontroluje činnosť podriadených prokuratúr,
- c) dozerá na jednotné uplatňovanie zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov podriadenými prokuratúrami,

- d) vedie register trestov a zabezpečuje ochranu údajov uvedených v registri trestov pred zničením, odcudzením, stratou, poškodením, neoprávneným prístupom, zmenou alebo rozširovaním podľa osobitného zákona,²⁸⁾
- e) plní ďalšie úlohy podľa pokynov generálneho prokurátora.

§ 41

(1) Na čele generálnej prokuratúry je generálny prokurátor, ktorý priamo alebo prostredníctvom vedúcich prokurátorov,²⁹⁾ určených prokurátorov a zamestnancov riadi činnosť generálnej prokuratúry a činnosť ostatných prokuratúr.

(2) Na čele vojenskej súčasti generálnej prokuratúry je hlavný vojenský prokurátor, prostredníctvom ktorého generálny prokurátor riadi činnosť vojenských prokuratúr. Na plnenie úloh je hlavný vojenský prokurátor oprávnený vydávať príkazy a pokyny, ktoré sú záväzné pre všetkých prokurátorov, právnych čakatelov prokuratúry a ostatných zamestnancov na vojenských prokuratúrach. Za svoju činnosť zodpovedá generálnemu prokurátorovi a v rozsahu vymedzenom osobitným zákonom³⁰⁾ aj ministromi obrany Slovenskej republiky.

§ 42

Krajská prokuratúra

(1) Krajská prokuratúra je nadriadený orgán okresných prokuratúr, ktoré patria do jej územnej pôsobnosti.

(2) Krajská prokuratúra

- a) zabezpečuje plnenie úloh patriacich do pôsobnosti krajského prokurátora,
- b) riadi, organizuje a kontroluje činnosť podriadených okresných prokuratúr,
- c) dozerá na jednotné uplatňovanie zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov podriadenými okresnými prokuratúrami,
- d) prijíma oznámenia o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že bol spáchaný trestný čin, a zabezpečuje ich preverenie,
- e) plní ďalšie úlohy podľa pokynov krajského prokurátora a ostatných nadriadených prokurátorov.

(3) Na čele krajskej prokuratúry je krajský prokurátor, ktorý priamo alebo prostredníctvom vedúcich prokurátorov,²⁹⁾ určených prokurátorov a zamestnancov riadi činnosť krajskej prokuratúry a podriadených okresných prokuratúr. Za svoju činnosť zodpovedá generálnemu prokurátorovi.

§ 43

Vyššia vojenská prokuratúra

(1) Vyššia vojenská prokuratúra je nadriadený orgán vojenských obvodných prokuratúr.

(2) Vyššia vojenská prokuratúra

- a) zabezpečuje plnenie úloh patriacich do pôsobnosti vyššieho vojenského prokurátora,
- b) riadi, organizuje a kontroluje činnosť vojenských obvodných prokuratúr,
- c) dozerá na jednotné uplatňovanie zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov vojenskými obvodnými prokuratúrami,
- d) prijíma oznámenia o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že bol spáchaný trestný čin, a zabezpečuje ich preverenie,

e) plní ďalšie úlohy podľa pokynov vyššieho vojenského prokurátora a ostatných nadriadených prokurátorov.

(3) Na čele vyššej vojenskej prokuratúry je vyšší vojenský prokurátor, ktorý priamo alebo prostredníctvom vedúcich prokurátorov,²⁹⁾ určených prokurátorov a zamestnancov riadi činnosť vyššej vojenskej prokuratúry a vojenských obvodných prokuratúr. Za svoju činnosť zodpovedá generálnemu prokurátorovi.

§ 44

Okresná prokuratúra

(1) Okresná prokuratúra

- a) zabezpečuje plnenie úloh patriacich do pôsobnosti okresného prokurátora,
- b) prijíma oznámenia o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že bol spáchaný trestný čin, a zabezpečuje ich preverenie,
- c) plní ďalšie úlohy podľa pokynov okresného prokurátora a ostatných nadriadených prokurátorov.

(2) Na čele okresnej prokuratúry je okresný prokurátor, ktorý priamo alebo prostredníctvom vedúcich prokurátorov,²⁹⁾ určených prokurátorov a zamestnancov riadi činnosť okresnej prokuratúry. Za svoju činnosť zodpovedá krajskému prokurátorovi a prostredníctvom neho generálnemu prokurátorovi.

§ 45

Vojenská obvodná prokuratúra

(1) Vojenská obvodná prokuratúra

- a) zabezpečuje plnenie úloh patriacich do pôsobnosti vojenského obvodného prokurátora,
- b) prijíma oznámenia o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že bol spáchaný trestný čin, a zabezpečuje ich preverenie,
- c) plní ďalšie úlohy podľa pokynov vojenského obvodného prokurátora a ostatných nadriadených prokurátorov.

(2) Na čele vojenskej obvodnej prokuratúry je vojenský obvodný prokurátor, ktorý priamo alebo prostredníctvom vedúcich prokurátorov,²⁹⁾ určených prokurátorov a zamestnancov riadi činnosť vojenskej obvodnej prokuratúry. Za svoju činnosť zodpovedá vyššiemu vojenskému prokurátorovi a prostredníctvom neho generálnemu prokurátorovi.

ŠIESTA ČASŤ

SPOLOČNÉ USTANOVENIA

Príslušnosť prokurátora

§ 46

(1) Na konanie pred najvyšším súdom je príslušný generálny prokurátor a prokurátori generálnej prokuratúry.

(2) Na konanie pred krajským súdom je príslušný krajský prokurátor a prokurátori krajskej prokuratúry.

(3) Na konanie pred vyšším vojenským súdom je príslušný vyšší vojenský prokurátor

a prokurátori vyššej vojenskej prokuratúry.

(4) Na konanie pred okresným súdom je príslušný okresný prokurátor a v rozsahu ním určenom jemu podriadení prokurátori.

(5) Na konanie pred vojenským obvodným súdom je príslušný vojenský obvodný prokurátor a v rozsahu ním určenom jemu podriadení prokurátori.

(6) Vecná a miestna príslušnosť prokurátorov uvedených v odsekoch 1 až 5 v občianskom súdnom konaní a v trestnom konaní sa určuje podľa príslušnosti súdov.³¹⁾

§ 47

(1) Na vykonávanie dozoru nad zachovávaním zákonnosti v miestach, kde sú držané osoby pozbavené osobnej slobody alebo osoby, ktorých osobná sloboda je obmedzená (§ 18), je príslušný krajský prokurátor (vyšší vojenský prokurátor) a v rozsahu ním určenom jemu podriadení prokurátori.

(2) Miestne príslušný na vykonávanie dozoru je krajský prokurátor tej prokuratúry, v ktorej obvode má sídlo orgán vykonávajúci správu miesta uvedeného v odseku 1.

§ 48

(1) Na vykonávanie dozoru nad zachovávaním zákonnosti orgánmi, ktorých pôsobnosť presahuje obvod krajskej prokuratúry (vyššej vojenskej prokuratúry), je príslušný generálny prokurátor a v rozsahu ním určenom ostatní prokurátori.

(2) Na vykonávanie dozoru nad zachovávaním zákonnosti orgánmi, ktorých pôsobnosť presahuje obvod okresnej prokuratúry (vojenskej obvodnej prokuratúry), je príslušný krajský prokurátor (vyšší vojenský prokurátor) a v rozsahu ním určenom jemu podriadení prokurátori.

(3) Na vykonávanie dozoru nad zachovávaním zákonnosti ostatnými orgánmi je príslušný okresný prokurátor (vojenský obvodný prokurátor) a v rozsahu ním určenom jemu podriadení prokurátori.

(4) Miestne príslušný na vykonávanie dozoru nad zachovávaním zákonnosti je prokurátor tej prokuratúry, v ktorej obvode má sídlo orgán, nad ktorým sa vykonáva dozor.

§ 49

Na vybavenie podnetu je príslušný ten prokurátor, ktorý je príslušný na vykonanie opatrení vyplývajúcich z podaného podnetu.

§ 50

Spory o príslušnosť medzi prokurátormi rozhoduje ich najbližšie spoločne nadriadený prokurátor (§ 54 ods. 2).

§ 51

V záujme ochrany práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb a štátu môže v konkrétnej veci určiť výnimky z ustanovení § 46 až 50 generálny prokurátor a v rozsahu svojej pôsobnosti aj krajský prokurátor a vyšší vojenský prokurátor.

§ 52 **Vylúčenie prokurátora**

(1) Prokurátor musí byť vylúčený z konania a rozhodovania vecí a z vybavovania podnetu, ak so zreteľom na jeho pomer k prejednávanej veci, účastníkom konania, stranám v konaní alebo k ich zástupcom, alebo k podávateľovi podnetu možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti.

(2) Postup pri vylúčení prokurátora v trestnom konaní ustanovuje osobitný zákon.³²⁾

(3) V ostatných prípadoch prokurátor, len čo sa dozvie o skutočnostiach, pre ktoré je vylúčený, oznámi to svojmu bezprostredne nadriadenému prokurátorovi (§ 53 ods. 1), ktorý najneskôr do troch dní rozhodne o tom, či je prokurátor vylúčený, a urobí potrebné opatrenia. Bezprostredne nadriadený prokurátor rozhoduje o vylúčení prokurátora aj na základe námietky uplatnenej dotknutou osobou uvedenou v odseku 1.

§ 53 **Bezprostredne nadriadený prokurátor**

(1) Bezprostredne nadriadeným prokurátorom je

- a) generálny prokurátor, ak ide o námestníka generálneho prokurátora, krajského prokurátora alebo vyššieho vojenského prokurátora,
- b) príslušný vedúci prokurátor generálnej prokuratúry,²⁹⁾ ak ide o ostatných prokurátorov generálnej prokuratúry,
- c) príslušný krajský prokurátor, ak ide o prokurátora krajskej prokuratúry alebo príslušného okresného prokurátora,
- d) vyšší vojenský prokurátor, ak ide o prokurátora vyššej vojenskej prokuratúry alebo vojenského obvodného prokurátora,
- e) príslušný okresný prokurátor, ak ide o prokurátora okresnej prokuratúry,
- f) príslušný vojenský obvodný prokurátor, ak ide o prokurátora vojenskej obvodnej prokuratúry.

(2) Tam, kde sa v osobitnom zákone upravujúcom trestné konanie⁷⁾ používa pojem orgán bezprostredne nadriadený, rozumie sa tým, ak ide o prokurátora, bezprostredne nadriadený prokurátor uvedený v odseku 1.

§ 54 **Nadriadený prokurátor**

(1) Nadriadeným prokurátorom uvedeným v § 6 je generálny prokurátor a

- a) príslušný vedúci prokurátor,²⁹⁾ ak ide o prokurátora generálnej prokuratúry,
- b) prokurátor generálnej prokuratúry, ak ide o krajského prokurátora alebo vyššieho vojenského prokurátora,
- c) prokurátor generálnej prokuratúry a príslušný krajský prokurátor, ak ide o prokurátora krajskej prokuratúry,
- d) prokurátor generálnej prokuratúry a vyšší vojenský prokurátor, ak ide o prokurátora vyššej vojenskej prokuratúry,
- e) prokurátor generálnej prokuratúry, príslušný krajský prokurátor a prokurátor príslušnej krajskej prokuratúry, ak ide o okresného prokurátora,
- f) prokurátor generálnej prokuratúry, vyšší vojenský prokurátor a prokurátor vyššej vojenskej

prokuratúry, ak ide o obvodného vojenského prokurátora,

- g) prokurátor generálnej prokuratúry, príslušný krajský prokurátor, prokurátor príslušnej krajskej prokuratúry a príslušný okresný prokurátor, ak ide o prokurátora okresnej prokuratúry,
- h) prokurátor generálnej prokuratúry, vyšší vojenský prokurátor, prokurátor vyššej vojenskej prokuratúry a príslušný vojenský obvodný prokurátor, ak ide o prokurátora vojenskej obvodnej prokuratúry.

(2) Na účely konania podľa tohto zákona alebo osobitného zákona a na vybavenie podnetu sa nadriadeným prokurátorom rozumie

- a) generálny prokurátor, ak ide o prokurátora generálnej prokuratúry, krajského prokurátora, vyššieho vojenského prokurátora, prokurátora krajskej prokuratúry alebo prokurátora vyššej vojenskej prokuratúry,
- b) príslušný krajský prokurátor, ak ide o okresného prokurátora alebo prokurátora okresnej prokuratúry,
- c) vyšší vojenský prokurátor, ak ide o vojenského obvodného prokurátora alebo prokurátora vojenskej obvodnej prokuratúry.

(3) Tam, kde sa v osobitnom zákone upravujúcom trestné konanie⁷⁾ používa pojem nadriadený orgán prokurátora, rozumie sa tým nadriadený prokurátor uvedený v odseku 2.

§ 55

Nazeranie do spisu

Nazeráť do spisu, ktorý vedie prokurátor, môže iba jeho nadriadený prokurátor (§ 54 ods. 1) alebo so súhlasom nadriadeného prokurátora iný prokurátor.

SIEDMA ČASŤ

PRECHODNÉ, ZÁVEREČNÉ A ZRUŠOVACIE USTANOVENIA

§ 56

Prechodné ustanovenia

(1) Funkčné obdobie generálneho prokurátora, ktorý vykonáva funkciu v deň, keď tento zákon nadobudne účinnosť, sa skončí uplynutím funkčného obdobia, na ktoré bol do funkcie generálneho prokurátora vymenovaný.

(2) Zloženie sľubu podľa doterajšieho zákona generálnym prokurátorom, ktorý vykonáva funkciu v deň, keď tento zákon nadobudne účinnosť, sa považuje za zloženie sľubu podľa tohto zákona, ak ho generálny prokurátor nevypovie do 30 dní od nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

(3) Konania začaté pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

(4) Vybavovanie podnetu podaného pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona sa dokončí podľa doterajších predpisov.

§ 57

Zrušovacie ustanovenie

Zrušuje sa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 314/1996 Z. z. o prokuratúre v znení nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 78/1998 Z. z., zákona č. 79/1998 Z. z., zákona č. 234/1998 Z. z. a zákona č. 379/1998 Z. z.

§ 58
Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. mája 2001.

Rudolf Schuster v. r.

Jozef Migaš v. r.

Mikuláš Dzurinda v. r.

- 1) Zákon č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakateloch prokuratúry.
- 2) § 116 Občianskeho zákonníka.
- 3) § 1 ods. 2 písm. d) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 1/1993 Z. z. o Zbierke zákonov Slovenskej republiky.
- 4) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.
- 5) Napríklad zákon č. 141/1961 Zb. o trestnom konaní súdnom (Trestný poriadok) v znení neskorších predpisov, § 6 a 15 zákona č. 59/1965 Zb. o výkone trestu odňatia slobody v znení neskorších predpisov.
- 6) Napríklad zákon č. 141/1961 Zb. v znení neskorších predpisov, zákon č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom, zákon č. 255/1998 Z. z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi, zákon č. 256/1998 Z. z. o ochrane svedka a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 7) Zákon č. 141/1961 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 8) § 6 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 63/1993 Z. z. o štátnych symboloch Slovenskej republiky a ich používaní v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1996 Z. z.
- 9) § 93 ods. 2 zákona č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení zákona č. 155/1999 Z. z. § 6 ods. 2 písm. e), § 14 a § 55 ods. 7 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 277/1994 Z. z. o zdravotnej starostlivosti v znení zákona č. 241/1998 Z. z.
- 10) Napríklad § 35 Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov, § 86 Trestného zákona v znení neskorších predpisov, § 21 a 29 zákona č. 2/1991 Zb. o kolektívnom vyjednávaní, § 6 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 221/1994 Z. z. o preukazovaní pôvodu finančných prostriedkov pri privatizácii, zákon č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov, § 12 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu.
- 11) Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov.
- 12) Napríklad § 1 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska.
- 13) Napríklad zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok), zákon Slovenskej národnej rady č. 542/1990 Zb. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve v znení neskorších predpisov, zákon Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 274/1994 Z. z. o Sociálnej poisťovni v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1996 Z. z. Colný zákon v znení neskorších predpisov.
- 14) § 35 ods. 1 písm. b), § 200ha a § 244 až 250s Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov.
- 15) § 37 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 293/1995 Z. z.
- 16) Zákon č. 71/1967 Zb.
- 17) Napríklad zákon č. 71/1967 Zb., zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 221/1996 Z. z. o územnom a správnom usporiadaní Slovenskej republiky v znení zákona č. 389/1999 Z. z., zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 222/1996 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon Slovenskej národnej rady č. 542/1990 Zb. v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 274/1994 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 18) § 200ha Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov.

- 19) § 35 ods. 1 písm. b), § 249 a § 250b ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov.
- 20) § 250b ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov.
- 21) Napríklad § 158 zákona č. 141/1961 Zb. v znení neskorších predpisov, § 17 až 27 zákona Slovenskej národnej rady č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov), zákon č. 152/1998 Z. z. o sťažnostiach.
- 22) § 24 zákona č. 71/1967 Zb.
- 23) § 4 ods. 2 zákona č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakateloch prokuratúry.
- 24) Zákon č. 119/1992 Zb. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov.
- 25) Zákon Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov.
Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.
- 26) § 24 ods. 3 zákona č. 370/1997 Z. z. o vojenskej službe.
- 27) § 1 až 4 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 328/1996 Z. z., ktorým sa ustanovujú nové sídla a obvody súdov, a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 28) Zákon č. 311/1999 Z. z. o registri trestov.
- 29) § 4 ods. 3 zákona č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakateloch prokuratúry.
- 30) Zákon č. 370/1997 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 31) § 9 až 11 a § 84 až 89a Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov.
§ 13 až 26 zákona č. 141/1961 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 32) § 30 a 31 zákona č. 141/1961 Zb. v znení neskorších predpisov.

